

אוצר הנפש

* **	🕯️🕯️	📍
19:46	18:31	י-ם
19:48	18:47	ת"א
19:48	18:39	חיפה
19:47	18:38	ב"ש

עלון שבועי בענייני תורת הנפש ותיקון המדות משיעורי הרב יצחק גינזבורג שליט"א

אוצר הסיפור

"לכל כדור יש כתובת"

לפני ששמו את רבי לוי יצחק שניאורסון (אביו של הרבי, שיום הולדתו חל ב-י"ח בניסן) בבית הסהר היו הרבה פרעות בעירו ברוסיה, והיתה סכנת נפשות לצאת לרחוב – כל הזמן ירו ברחוב – וכולם הסתתרו במקלטים, אך הוא לא שם לב לזה כלל, והיה מסתובב ברחובות חפשי כאשר עפים כדורים.

הוא לא אמר שאינו מפחד – זה פשוט, אחרת היה מסתתר, כמו כולם.

גם אסור על פי תורה שאדם יפקיר עצמו סתם, אז למה עשה כך? הוא התבטא – "לכל כדור יש כתובת". היה לו תלמיד שהוא לימד אותו שלא צריך להסתתר, ולכל כדור של ירי יש כתובת – הכל על פי השגחה פרטית. אם הכדור בשבילך – ימצא אותך איפה שלא תהיה. אם לא בשבילך – לא ימצא אותך אף פעם.

יחד עם זה שלא מפחד משום דבר, מאוד קשור באמונתו בלב להשגחת הקדוש ברוך הוא – שה' משגיח ולכל כדור איש את הכתובת שלו, ואם ה' לא מכוון אלי את הכדור הוא לא יפגע בי כלל וכלל. אם הדבר הזה הוא הוראה לרבים בזמן שיורים כדורים ברחובות – צריך לדון בזה על פי הלכה. בכל אופן, זה סיפור של צדיק שגם לא מפחד וגם יודע למה לא מפחד – יש לו בכך דעת והתקשרות ואמונה.

(מתוך "סיפורי צדיקים")

אך הוא לא שם
לב לזה כלל,
והיה מסתובב
ברחובות חפשי
כאשר עפים
כדורים

אוצר הפרשה

אש קדושה ואש זרה

"וַיִּקְחוּ בְנֵי אֶהֱרֹן נֹדֵב וְאַבְיָהוּא אִישׁ מִחֶמְתּוֹ וַיִּתְּנוּ בָהֶן אֵשׁ וַיִּשְׂימוּ עָלֶיהָ קֶטֶרֶת וַיִּקְרִיבוּ לִפְנֵי ה' אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אַתֶּם. וַיִּצְאָ אֵשׁ מִלִּפְנֵי ה' וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיָּמָתוּ לִפְנֵי ה'."

האש היא התלהבות קדושה (כמו שדורשים חז"ל "תוקדש – תוקד אש"). אבל אצל הכהן ההתלהבות צריכה להיות פנימית ושקטה לגמרי, "בחשאי וברעותא דלבא", ואילו כלפי חוץ עליו לעבוד בקור-רוח, בצורה מדודה, מחושבת ומדויקת. ההתלהבות המוחצנת של נדב ואביהוא – היתה בבחינת "אש זרה".

חז"ל אומרים שהאש שאכלה את נדב ואביהוא נכנסה בתוך חוטמם, ואילו גופם ובגדיהם נותרו שלמים לגמרי. זו ההוראה לכהנים – עליכם לשמור היטב את האש, שתהיה רק בפנים ולא בחוץ.

זהו גם ציווי ה' לאהרן ולבניו לאחר מות נדב ואביהוא "רְאִשִׁיכֶם אֶל תִּפְרְעוּ וּבְגָדֵיכֶם לֹא תִפְרְמוּ" – עליכם לשמור כלפי חוץ על גופכם ובגדיכם ולהמשיך בעבודה. וזו תמצית התגובה של אהרן על מות בניו: "וַיֵּדֶם אֶהֱרֹן" – דממה שבה מתעצם אהרן עם האמונה הפשוטה בה', עצם הטוב.

(מתוך "עמודיה שבעה")

אוצר השו"ת

מתי "רצוא ושוב" חיובי ומתי הוא שלילי?

שאלה: קראנו בפרשה על מות נדב ואביהוא, שמתו מרוב רצון והשתוקקות לה', מתוך "רצוא" בלי "שוב". מהו "רצוא ושוב" מתוקן ומהם הסכנות כשהוא לא מתוקן?

תשובה: ככלל, זמן הוא חיים – אם עבר עוד יום סימן שאני חי – וחיים הם דופק, "רצוא ושוב". רבי אייזיק מהומיל אמר שזהו ה"רצוא ושוב" של כל נשמה יהודית – בשניה אחת הנשמה במודעות של "רצוא", ש"ה' הוא הכל", אבל ה"שוב" הוא "הכל הוא ה'". אם נשארים בקצה אחד יותר מדי זמן, ב"רצוא" או ב"שוב", הוא עלול להתדרדר למשהו שלילי, עד כדי עבודה זרה. אם נשארים רק בקצה העליון, במחשבה ה' הוא הכל, אפשר להגיע לאמונות טפלות של המזרח, שהעולם הוא דמיון, שאין בכלל עולם. אם נשארים רק בקצה התחתון, במחשבה ש'הכל הוא ה'', אפשר להגיע לפנתאיזם של שפינוזה ואפילו לעבודה זרה ממש. לכן צריך להיות בהרף עין ממש "רצוא ושוב" בין שניהם – זהו דופק החיים של עצם הנפש של יהודי.

(משיעור אור ל-ד' אדר תשפ"ג)

יו"ל ע"י תלמידי הרב גינזבורג. להצטרפות לתפוצת שיעורי הרב: דוא"ל: itielgi@gmail.com וואטסאפ: 050-7951105

אוצר התבונה

פסח - שביעי של פסח - שבועות

עיקר האמונה, הוא האמונה בה' של החג הראשון של פסח. בשביעי של פסח, בקריעת ים סוף, כתוב "ויאמינו בהוי' ובמשה עבדו", אבל ביציאת מצרים עליה אנחנו קוראים

בשביעי של פסח מתחדשת האמונה במשה רבינו

בליל הסדר לא מודגש משה רבינו. אנחנו אומרים "אני ולא מלאך, אני ולא שרף, אני ולא השליח" - ראשי תיבות משה, כידוע - אלא הקב"ה בכבודו ובעצמו. כתוב בחסידות ש"כבודו" היינו לבושו אבל אצל הקב"ה לבושו הוא מעצמו, כמו צב, "כהדין קמצא דלבושיה מיניה וביה". ביציאת מצרים ה' התלבש בלבוש של עצמו, מיניה וביה, וגאל אותנו בעצמו בלי שום 'סיוע' חיצוני, אפילו בלי משה רבינו.

בשביעי של פסח מתחדשת האמונה במשה רבינו - "הוא גואל ראשון והוא גואל אחרון", היא האמונה במשיח. האמונה שיש משה בכל דור, ושהוא המשיח שבדור, ושהוא-הוא המשיח האמיתי שיכול לבוא היום (וכבר בא).

האמונה השלישית שייכת ל**שבועות** - אז האמונה הופכת לדעת. כמו שמוסבר הרבה פעמים, תכלית האמונה היא להפוך לדעת - משה רבינו הוא רעיא מהימנא, רועה האמונה, שהתכלית שלו להפוך את האמונה לדעת (כמו שבספר המצוות הרמב"ם מגדיר את המצוה הראשונה כאמונה וביד החזקה הוא פותח "יסוד היסודות ועמוד החכמות לידע שיש שם מצוי ראשון"). **בשביעי של פסח, עם האמונה במשה, מתחיל המעבר מהאמונה לדעת - והתכלית שלו היא במתן תורה (בו "אתה הראת לדעת וגו').** בשבועות זוכים לאמונה בתחית המתים. כתוב שבמתן תורה "פסקה זוהמתן" - פסקה זוהמת הנחש, מחטא עץ הדעת, שהביא מיתה לעולם. "פסקה זוהמתן" היינו מצב בו תחית המתים הופכת להיות מוחשית לגמרי. על מתן תורה כתוב ש"על כל דבור ודבור פרח נשמתן והקב"ה החזירה בטל שעתידי להחיות בו את המתים". בחטא העגל, חזרה הזוהמה - שחננו את החויה של תחית המתים.

(משיעור שביעי של פסח פ"א)

אוצר קצו

המשיח לא יטעה

אפילו כשצדיק אומר משהו בוודאות ובטחה - כאילו נשבע - אפשר להטעות אותו. אפשר לקשר זאת למה שכתוב שאפילו משה רבינו יכול לטעות בשיקול הדעת. אם הצדיק יכול לטעות בעצמו - אפשר גם להטעות אותו, מק"ו. לכאורה, גם אחד שלא יטעה מעצמו, אם ה' ירצה הוא יכול להטעות אותו. כתוב שהחידוש הוא שמשיח לא יטעה גם בשיקול הדעת, מה שנקרא "בירור חב"ד". עיקר הענין של חסידות חב"ד הוא בירור חב"ד - שמשיח לא יטעה. צריך לומר שעד כדי כך שגם אי אפשר להטעות אותו, בביכול. ה' כל יכול, אבל כאילו שה' לא יכול להטעות את המשיח. אפשר ללמוד מהווארט הזה - שאומרים לכל מי שרוצה להביא משיח, שגדר משיח בן דוד הוא שאי אפשר להטעות אותו, ואתה לא כזה. אפשר להטעות אותך כי יש בך שמץ ישות, עדיין נשאר בך הרגשת 'אני'. אצל המשיח, ה'אני' יהיה בסוד "אני מדבר בצדקה רב להושיע", ומי שכל מהותו הוא לעשות צדקה אי אפשר להטעות אותו (וממילא מובן מה ש"גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה"). אם אין לך שום דבר - אין אחיזה בשביל להטעות אותך.

(משיעור כ"ז תשרי ע"ח)

אוצר הרמז

הכיף לומר 'טעיתי'

"וישמע משה וייטב בעיניו". איך רש"י מפרש את הפסוק הזה? "הודה ולא בוש לומר לא שמעתי". מה קרה שם? אהרן ובניו שרפו את הקרבן ומשה הקפיד - למה שרפתם?! למרות שהיו אוננים, אבל אהרן שהוא כהן גדול מותר בעבודה. מה לומדים מהפסוק? עם כל הקפידא והטעות של משה, הרי הוא הענו מכל אדם - ברגע שהוא שומע משהו שמתיישב על דעתו, שמבין שהוא טעה, הוא מיד מודה, "הודה ולא בוש". כמו שהתרגום אומר, הוא מיד מפרסם זאת - יש לו כיף בלפרסם שהוא טעה, שכולם ידעו שגם משה רבינו יכול לטעות. על משה רבינו נאמר "ותחסרהו מעט מאלהים", "מיעוט רבים שנים" - אלהים לשון רבים - אלהים פחות = 2 טעה. משה רבינו טעה = עצמות בגוף - אפשר להיות עצמות בגוף ועדיין לטעות, מצד הגוף, גם גוף זך כמו גופו של משה רבינו, על דרך דברי הה"מ על "הנה נא ידעתי כי אשה יפת מראה את". יש אנשים שקשה להם לומר 'טעיתי', ויש אנשים שיש להם כיף לפרסם 'טעיתי', זה סימן של רבי אמיתי (אתפשטותא של משה בכל דרא).

(משיעור אור לכ"ד אלול ע"ז)

אוצר הפתגם

כתוב בנביא "אחפש את ירושלים בנרות" - בימי ספירת העומר מחפשים בנרות בתוך האדם את המדות הטובות.

(משיעור כ"א ניסן ע"ח)

"כעת אוכלים משיח ושותים משיח - לא לשכוח לכוון".

(משיעור סעודת משיח תשפ"ב)

כששוקעים בשקר, כשאין נקודה של אמת, אי אפשר בכלל לעבוד את ה'.

(משיעור סעודת משיח תשפ"ב)